

3. adventní neděle, 15.12.2019

I. čtení: Mal 3,1-5 **kázání: Gn 18, 16-33** III. čtení: Žd 13,1-5

I. „Mám Abrahamovi zamlčet, co hodlám učinit?“ – přemýšlí Hospodin. Rozvažuje nahlas, a my posluchači smíme nahlédnout do Boží kuchyně. Je to vůbec možné, že Bůh sám se sebou rozmlouvá a hledá nejlepší možné řešení?

II. Příběh Sodomy je tragickým příběhem jednoho města, které se stalo všeobecně známým symbolem spravedlivého trestu.

Sodoma a další okolní města (Gomora, Adma, Ségor a Seboím) tvořila svaz pěti měst v jordánské rovině. Je to oblast okolo Mrtvého moře. Poušť. Dnes by jen málo kdo věřil, že kdysi ta oblast byla nejurodnější částí země široko daleko. A není divu, že je to právě ta úrodná oblast, kterou si tehdy sám Lot vybral, když se oddělil od svého strýce Abraháma. „Abrahám se usadil v zemi kenaanské a Lot stanoval až u Sodomy“ (Gn 13,12). Stal se součástí bohatých a prosperujících měst. Měla zde být naleziště zlata, drahých kovů a kamenů. Pohodlný život a možnost prosperovat ho lákala více než kenaanské hory.

Sodomští jsou od začátku vykreslováni jako velmi hříšní lidé. A to nejen v sexuální oblasti, jak bývá často zdůrazňováno, ale všeobecně ve svém zvráceném myšlení a jednání. Nebyli to nějací nerozumní úchylové, ale byla to společnost zkažená svým blahobytem, nenasytností, ale také vnitřním strachem o sebe samu. V Bibli nenajdeme přesný výčet jejich hříchů – čím se konkrétně měli provinít. Můžeme si jen domýšlet. Některé židovské výklady mluví o zvráceném společenském řádu, kdy násilí a hříšné chování bylo příkazem, a naopak skutky milosrdenství, pomoc a vstřícnost byly trestány. Co si pod tím představit? Jak mohlo být všechno naopak? Kdo s jen trochu zdravým rozumem by úmyslně přikazoval konat zlo a záměrně hřešit!... No, byla to města velmi bohatá, slyšeli jsme. Žilo se v nich v blahobytu. Pole byla úrodná, těžilo se zlato, drahé kameny, obchod jen kvetl. Ovšem okolité oblasti takové bohatství neměly. Pole nerodila, lidé měli hlad. Obdělávat nehostinnou půdu stálo mnoho sil. Obchodovat neměli s čím a na dohled byla Sodoma, Gomora... A tak si celkem dobře umíme představit, jaké konflikty mohly vzniknout. Bohatá města čelila nájezdu chudých sousedů, kteří se sem chtěli přistěhovat za prací. Moc

dobře věděli, že když budou vstřícní k nově příchozím, přijdou další. A možná právě zde začal růst strach a odpor k příchozím.

Mějme na paměti, že v tamní kulturní oblasti byl poutník, host, něčím až posvátným. Pohostit příchozího byla čest. Jen pár vět dozadu hostí Abraham nevědomky anděly – dva Boží posly. Ty stejné dva posly, které pak Hospodin posílá i do Sodomy...

Takže, nepohostit příchozího, nepřijmout hosta, anebo mu ještě ublížit, zabít ho – to je vrchol nevychovanosti, ignorantství, úpadek, ze kterého pramení jen další nenávisť. Pak je automaticky agresivně stíhán a trestán i ten, kdo se hosta ujme anebo se ho dokonce zastane – přesně tak jak to udělal Lot. Sodoma je zahleděna sama do sebe. Zuby nehty si chce udržet svůj komfort a je ochotná na obranu svých zájmů udělat cokoli. Obyvatelé jsou agresivní, bojovní, nenávislní. Jejich hodnoty se mění, jejich mysl je upřena na úplně jiné věci. Trestají ty, kterým ještě zbyla touha po spravedlnosti a po dobrých věcech. Mají v nenávisti ty, kteří se je snaží usměrnit a opovrhují tak tím, kdo je dárce všech dobrých věcí. A právě až k Hospodinu dolehl nářek všech nespravedlivě trestaných, všech nepřijatých a umlčených. „Křik ze Sodomy a Gomory je tak silný a jejich hřích je tak těžký, že už musím sestoupit a podívat se... Musím zjistit, jak tomu je.“ Říká Hospodin. „Už musím sestoupit a podívat se...“ – A Hospodin sestoupí – pošle dva své posly, aby byli hosty v Sodomě... uff. Co tam na ně asi tak čeká?! - Dva cizinci v Sodomě.

III. Bratři a sestry, to je ten moment, kdy **Hospodin sám sestupuje** do té nejhorší situace. Do nepředstavitelné hrůzy, mezi pláč, nářek. Mezi zvrácené lidské pokolení, aby sám viděl. **Vstupuje do událostí, o kterých lidé hovoří, že přece právě tam vůbec žádný Bůh není!** Ale tohle Boží sestoupení a mnohá další, která učinil a činí zcela jistě i v tuto chvíli na různých místech, ukazují, že Hospodinu to není jedno. Není hluchý ani slepý. Posílá svého posla, posílá svého Syna, aby na vlastní kůži zažil ta nejhorší muka, ten nejhorší trest, lidskou zlobu a zvrácenost par excellence. To, že Sodoma dopadla, jak dopadla. To, že se z úrodné země stala vyprahlá poušť. To, že země samotná doslova vyzracela toto obyvatelstvo ze svého povrchu – to je Boží soud. Boží svrchané rozhodnutí. A přesto...

A přesto je tento Hospodin, tento náš Bůh sto o tom všem vést diskuzi se svým Abrahámem. Je to jeho Abrahám. Člověk, kterého důvěrně zná. Člověk, který stojí před ním a je připraven s ním hovořit. A dokonce se nebojí s Bohem smlouvat. Hospodin mu svěří své plány. Ohlašuje mu své záměry se Sodomou. **Co je člověk, že se mu Bůh svěřuje?!** A Abraham se ho snaží obměkčit – vždyť přece „vyhladiš se svévolníkem i spravedlivého?“ Argumentuje Abraham a odmítá tím princip kolektivní viny. Proč mají trpět i ti spravedliví, kteří se neprovinili. „Co když je tam 50 spravedlivých?“ – „Tak dobře, jsou-li tam, kvůli nim prominu trest celé Sodomě.“ Souhlasí Bůh. „A co když jich tam bude jen 40?“ Couvá Abraham... „Tak i kvůli těm 40 město nezničím...“ „A co když jich bude jenom 30, 20...“ Pokračuje Abraham a smlouvání se zastaví na symbolické desítky spravedlivých (to by mohla být teoreticky Lotova rodina: Lot se ženou, čtyři dcery + čtyři zeťové). To už by mohlo vyjít...

A tak posílá Hospodin své dva posly – hosty – do Sodomy... Ale nevyšlo to. Nebylo jich v Sodomě ani deset spravedlivých. Hospodin je nenalezl.

IV. Příběh sám je velmi bohatý na motivy, které k nám dodnes mluví. Nelze zmínit všechny. Tak aspoň shrňme 4 z nich:

-1) Dva boží poslové, o niž nikdo neví, že to jsou Boží poslové.

-2) Hospodin Bůh, který přemýšlí nad tím, jak naložit se situací v Sodomě. Hospodin, který je ochotný o tom všem mluvit se svým člověkem. A Abrahám, který se nebojí s Bohem rozmlouvat a dokonce smlouvat.

- 3) Abrahamova odvaha přimlouvat se za sousední města. Za lidi, o kterých všichni vědí, že jsou strašně zlí – vždyť, co kdyby spolu se zlými zahynuli i ti spravedliví. Není mu to jedno. Přemýšlí o důsledcích. Spolupracuje s Hospodinem. To samo je ohromný příklad pro nás, co všechno zmůžeme. Můžeme se postavit před Boha a Bůh před nás (Gn 18,22) a můžeme s ním rozmlouvat. - Zcela vážně!

- 4) Nezapomeňme taky na Lota – sodomského občana, který se pořád pohybuje někde mezi – jednou nohou v Sodomě (to, když si vybírá na první pohled snazší život v bohaté zemi a stane se dokonce jejím právoplatným občanem) a druhou nohou stále v pohostinném modu svého strýce (to, když ví, co se

sluší a patří a ujme se příchozích, zavede je do svého domu a vlastním tělem je brání před rozruženým davem). Jeho nerozhodnost je tak velká, že ze Sodomy nedokáže utéct sám, ale musí být Hospodinem vyveden. Nakonec je zachráněn, kdo ví proč a za co – z Hospodinovy milosti.

Milí přátelé v Kristu, takových Sodom a Gomor, zla a nespravedlnosti je v naší zemi mnoho. I my jako křesťané jsme svědky mnohého zla a nespravedlností. Nejednou se stáváme Lotem, jsme nerozhodní a hledáme snazší cestu, pohodlí a pokoj. Pak záleží, zda se umíme v pravý čas probudit a zastat se někoho, komu jde o kejhák. Zda dovedeme argumentovat v pravý čas. Zda se postavíme rozruženému davu a zastaneme se slabého. Anebo, najdeme-li v sobě kus Abrahama, který sice vně Sodomy, ale nedaleko, vše sleduje a není mu to celé dění jedno. Hovoří s Hospodinem a přimlouvá se za občany Sodomy.

Kéž bychom dokázali využít i tento adventní čas k přemýšlení nad dobrem a zlem, kéž bychom byli schopni vytrvalé modlitby za všechny, kteří konají zlé věci, kéž bychom byli schopni modlitebního boje za jednoho spravedlivého! Kéž bychom byli schopni Hospodina přemlouvat a zápasit o svět kolem sebe a nemyslet jen na své každodennosti. Svět potřebuje své Abrahámy, Boží služebníky, modlitebníky, zastánce slabých a utiskovaných.

Nakonec, ne však v poslední řadě, nezapomínejme na Boží posly, do kterých by to často člověk ani neřekl, že by jimi mohli být. A pak věřme v Boha samého. Který různými způsoby sestupuje, aby poznal a zjistil. Nezůstává daleko, nezajímavý, ale vyslyší volání a křik nespravedlivě týraných a dělá vše proto, aby byl uprostřed nich. Bůh sestupuje a vidí!

Hospodine, Pane náš, děkujeme Ti za Tvé milosrdenství a věrnost, které prokazuješ z pokolení na pokolení. Jsme vděční za možnost přistoupit v modlitbě před Tvou tvář. Prosíme Hospodine, promluvej k nám. Otvírej naše srdce a dej nám odvahu s Tebou hovořit. Dej nám odhodlání modlit se a přimlouvat. Dej nám odvahu postavit se zlu a bránit dobro. Ať umíme rozlišovat co je dobré a chvályhodné ve tvých očích a ať se umíme podle toho řídit. Hospodine, Pane náš. Víme, že máme mnoho nedostatků a že i v nás je mnoho hříchu. Prosíme, povzbud' nás v tom, abychom své hříchy hledali a uměli je před Tebou vyznávat. Činíme-li tak, prosíme, utvrď nás v jistotě, že vyznáváme-li své hříchy, tak ty nám je pro jméno Ježíše Krista odpouštíš. Vyvádíš nás z toho, co nás svazuje, a z toho, co nám brání, abychom byli před tebou svobodní. Amen